

La humanitat

Any III : Núm. 441
Barcelona, dissabte, 8 d'abril de 1933

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfon 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 : Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

DEMA, AL PALAU DE BELLES ARTS

L'HOMENATGE A JOSEP DENCAS

L'acte tindrà caràcter polític.—El president Macià marcarà la trajectòria del partit en la propera lluita electoral.—Lluís Companys parlarà sobre el problema de la terra a Catalunya.—Jaume Aiguader exposarà el futur de la nostra ciutat

En Josep Dencàs

Representa per a nosaltres, els homes de l'Esquerra, el triomf de la joventut. D'una joventut autèntica, ardida, generosa, sense complicacions ni maniobres que entorbeixin la seva actuació; intelligent i preparada per al lloc on l'ha situada el partit al servei de la pàtria catalana.

En aquests dies que el seu nom ha estat escrit amb més freqüència i àdhuc s'han publicat semblances del nostre amic, s'ha valorat la seva tasca a favor de Catalunya, de la República i de l'Esquerra. Efectivament, la seva audàcia i el seu valor personal l'ha posat en tots moments a favor de la nostra causa i sempre amb l'acceptació prèvia de tot sacrifici.

Molt són de lloar aquestes virtuts. Però molt més lloable és encara la seva capacitat d'organitzador. A la seva direcció les joventuts d'Estat Català han arribat a estructurar-se en un pla d'eficiència en defensa de les llibertats catalanes i ciutadanes. El renom de feixistes que les motegen tots els inadaptats als manaments de l'hora, no tenen altra raó que el prurit d'entorbellir les algues de la nostra política, com els calamars que en fugir expelleixen tinta. Ni doctrina ni procediments feixistes han emprat mai les nostres joventuts. Mai no han privat l'expressió del pensament a ningú, ni han impedit cap acte públic. Només han defensat la llibertat d'expressió de l'Esquerra que, mercenaris a sou dels nostres enemics volien interrompre i allisonar en el respecte als homes i a les idees a qui l'oblidava; que en tenir una ploma a la mà o en pujar a la tribuna hi ha gent que ho entén com un dret a l'insult i a la calúmia i a malparlar i bescantar les coses més altes. Ningú que conegui bé a en Dencàs, pot suposar que sota la seva direcció es comporti cap llei d'imposició. Qui ha sentit profundament, amb sensibilitat exquisida de ciutadà de primera qualitat, el terrorisme antiliberal i anticatalà de la Dictadura no és capaç de projectar tracte semblant a cap persona ni cap idea per contraposada que estigui del seu pensament.

En Dencàs és un home dinàmic i un gran organitzador i volia preparar per a l'acció patriòtica i cívica a les nostres joventuts i ha reeixit en l'empresa. I la missió que li assenyala en l'esdevenir és tan alta, que en esguardar-la a molts els fan pampallugues els ulls.

On en Dencàs afina ara aquestes dotes d'audàcia i d'eficiència és en la Conselleria de Sanitat. Insuficient, gairebé inexistent, el que s'havia fet fins avui en qüestions sanitàries, cal apressar-se per a donar satisfacció al poble. En el seu departament, en Dencàs multiplica el valer i l'empenta. Els projectes són realitat o marxen de pressa a ésser-ho. I els projectes són: organització sanitària de Catalunya, lluita antituberculosa, hospital de traumàtics, assistència social dels desvalguts, coses no intentades encara moltes d'elles o en estat primari les que funcionaven.

Els nostres enemics no comprenen els homes que treballen amb fe. Culs de café la majoria, sense altra missió que dir mal del que no comprenen ni senten, gent sense idealitat els altres, que veuen la política com un negoci, els atabala el feinejar incessant del nostre amic. Però aquesta és la llei de l'Esquerra: per al servei del poble, el màxim de sensibilitat i el màxim de voluntat i d'esforç. Vagin-s'hi acostumant.

J. AIGUADER I MIRO.

UN HOME DE PARTIT

No puc sostreure'm, avui, a l'evocació d'aquells moments en què —closa la primera dictadura— en Dencàs ens exposava entusiàsticament la conveniència de no sumar-nos a cap dels partits polítics que temptaven les nostres activitats i de crear una força, relativament neutral, que respongués a la denominació d'Unió d'Esqueres. Aquest organisme arribà a comptar ràpidament a Barcelona amb set o vuit entitats de considerable importància i quan arribà Francesc Macià de l'exili, fou possible a aquest il·lustre patriota basar en la Unió d'Esqueres que havia inspirat en Dencàs, una força que als pocs dies rebia innombrables adhesions de tot Catalunya, i que contribuïa eficientment a la Conferència d'Esqueres estructuradora del nostre partit.

La part importantíssima que en Dencàs va prendre en el determini de tota aquella feliç evolució de la incipient Unió d'Esqueres i, des d'aleshores, la seva continuada actuació dintre del nostre partit l'acredità de posseïr una admirable tàctica i una afortunada visió política.

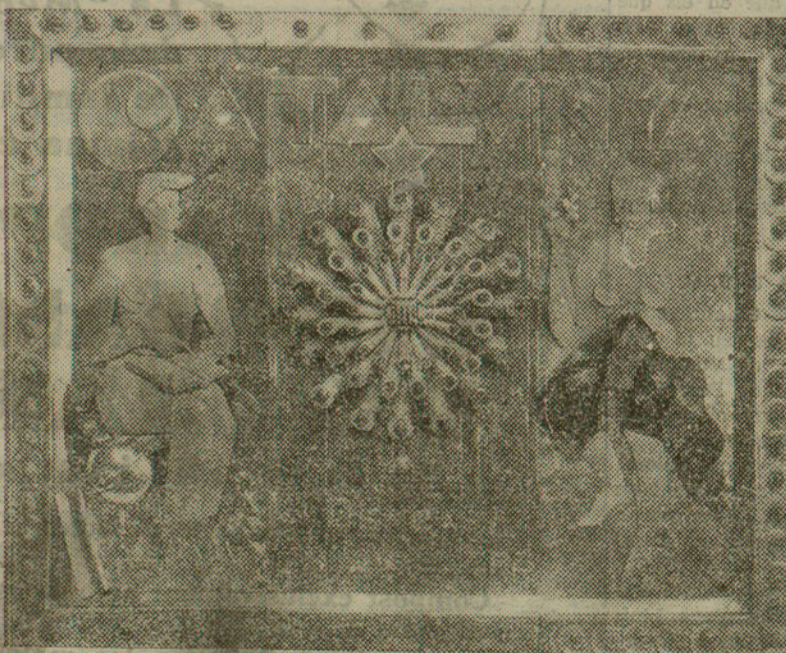
Avui, arribat a les sumitats del poder autòcton, però en contacte diari amb les entitats i els militants del partit, en Dencàs em sembla un polític exemplar, d'aquells que deixen una memorable estella del seu pas i que contribueixen a enrobustir i a prestigiar una força política.

MIQUEL GUINART.

DEMA, AL PALAU DE BELLES ARTS, ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA S'APLEGARÀ PER HOMENATJAR EL CONSELLER DE LA GENERALITAT, EN JOSEP DENCAS I PUGDOLLERS. EN AQUESTA PROVA D'ADHESIO I AFECTE QUE LI SERA RETUT, HI SERAN PRESENTS TOTS ELS PATRIOTES QUE, COM ELL, TENEN LLUR PENSAMENT FIXAT EN LA GRANDESA DE CATALUNYA I EN L'AFERMAMENT DE L'ESPERIT ESQUERRA DE LA REPUBLICA.

NO CAL DIR QUE "EDITORIAL LLIBERTAT, S. A." S'ADHEREIX DE TOT COR A AQUEST ACTE D'HOMENATGE A JOSEP DENCAS.

Placa d'argent que li serà oferta al conseller de Sanitat, Josep Dencàs, en l'acte de demà al Palau de Belles Arts

PREGUEM A TOTS ELS MILITANTS I CENTRES D'ESQUERRA REPUBLICANA QUE HAN D'ASSISTIR AL BANQUET DEL PALAU DE BELLES ARTS, QUE NO DEIXIN D'ATENIR-SE, ESTRICTAMENT, A LES INSTRUCCIONS QUE INSERIM EN LA NOSTRA EDICIO D'AHIR, ENCAMINADES AL BON ORDRE DE LA FESTA.

DENCAS

Els que hem seguit una mica de prop la labor d'en Dencàs durant els tres o quatre anys darrers, hem pogut veure com l'atomització política seqüència de la Dictadura, per l'esforç d'un Dencàs, s'anava concretant fins a devenir conglomerats tan desitjosos de fer política per la política mateixa, com pel desig d'un canvi de règim. A aquests conglomerats els mancava, però, una cohesió ideològica. Era necessari inferir-los un ideal permanent i la voluntat de mantenir-lo.

L'ideal permanent a Catalunya ha estat, i és, el Catalanisme íntegre i radical. En ell hi trobem totes les essències liberals de la llibertat que allibera sempre i no lliga mai, és a dir, la nostra pròpia llibertat, la llibertat elaborada per la nostra Raça. Una llibertat que serveixi per a oprimir, per a reconquistar brutalment, com la de la Revolució francesa, les terres d'Oc i tot el Migdia, no és la nostra llibertat. Una llibertat que s'utilitzi contra la manera d'ésser del poble, destruint les institucions que llibèrrimament el poble ha creat, com el col·lectivisme agrari a Espanya, mort per la desamortització dels béns municipals, tampoc és la nostra llibertat. Catalanisme, vol dir, llibertat per a tots els catalans i respecte a la llibertat dels altres pobles. O, sigui, el Catalanisme és l'antípoda del Feixisme.

Una de les falles del Catalanisme havia estat la timidesa en l'acció. Una dotzena de policíes dissolien una manifestació de sis o deu mil catalanistes. Un parell de lerrouxistes, a cops de garrot, desfeien qualsevol ballada de sardanes. Això s'ha acabat. Calia dotar les noves organitzacions de catalanistes radicals d'espirit defensiu —però, de defensa eficient—, de la qual havia mancat sempre el Catalanisme.

Concretar un ideal, transformar un desig en plena voluntat, aquesta és l'obra del doctor Dencàs. Ell ha sabut fer comprendre que la màxima llibertat va inclosa en el Catalanisme radical; ell ha organitzat les joventuts liberals, capacitant-les per a repèllir qualsevol atac i demostrar en tots moments que la voluntat d'ésser no era una frase, sinó un fet.

Endavant, Dencàs! Que no us aturi ni la punxada ni la ironia de les múltiples capelletes i partidets del món polític, tan petit i tan decidit, de Catalunya. La unanimitat ofensiva dels vostres adversaris tendeix a provar una sola cosa: la paor a la política d'envergadura que vés heu iniciat.

M. ROSSELL I VILA.

LLEIALTAT I PATRIOTISME

He tingut la sort de col·laborar estretament amb en Josep Dencàs per l'espai llarg de gairebé tres anys. Tot el temps, pot dir-se, que va des de l'ensortiment de la primera dictadura fins ara. En aquest temps he pogut assaborir les qualitats en què excel·leix Dencàs i que fan d'ell un home altament dinàmic, d'una visió política formidable i d'una sinceritat poc comuna. Però totes aquestes qualitats no són pas les que més aprecio en en Dencàs. Perquè per damunt d'elles hi poso la seva provada lleialtat i el seu afinat patriotisme. Dencàs és això, un home lleial. Lleial a l'amistat, lleial a la Pàtria i d'aquesta manera el seu patriotisme ve a ésser una conseqüència de la seva lleialtat.

La suma d'aquestes qualitats ha fet possible, sinó en totalitat, en gran part, el triomf de les llibertats catalanes, col·lectives i individuals. Perquè solament els que hem col·laborat estretament amb ell, podem assegurar com Dencàs fou el motor de la convergència en un sol partit dels homes liberals, republicans i nacionalistes. En aquells dies foscos que seguien a la caiguda de la primera dictadura, Dencàs sabé unir en aquella Unió d'Esqueres que ell presidia homes que tenien un comú denominador català i republicà i ben aviat la Unió d'Esqueres, portada per Dencàs, preparà la tornada del cabdill indiscutible de Catalunya, de Francesc Macià, i un cop aquest a Catalunya, els fets es precipiten, però sempre trobem en Dencàs dirigint-los i animant-nos a tots els seus col·laboradors per a les gestes successives que representen l'Assemblea d'Estat Català, de Sant Andreu, i la Conferència d'Esqueres. Amb el naixement d'Esquerra Republicana de Catalunya, posada sota el guiatge i presidència de Francesc Macià, el somni de Dencàs és un fet. I, efectivament, ve el triomf electoral i la República és proclamada.

Des d'aleshores, Dencàs, home revolucionari, sap convertir-se en home constructiu. Ell és l'ànima de la Federació d'Esquerra de Barcelona i el cervell que guia i organitza les Joventuts d'Esquerra d'Estat Català. L'èxit l'acompanya, perquè sap rodejar-se de col·laboradors eficients i sap guardar-los la lleialtat que assenyala